

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1986-1987

17 MAART 1987

Voorstel van wet tot wijziging van de gecoördineerde dienstplichtwetten om de toestand van de adopteerbare kinderen te verbeteren**(Ingediend door de heer de Clippele)**

TOELICHTING

De bestaande militiewetten houden in verschillende gevallen rekening met het kind of de kinderen die de ingeschrevene kan hebben op het ogenblik dat hij zijn dienstplicht moet vervullen.

Deze opvatting van het begrip « kind » veronderstelt dat er tussen de ingeschrevene en het kind een band van afstamming bestaat.

Sinds het vervagen van het concept dat de afstamming door adoptie een vervangingsafstamming zou zijn, bedoeld om de mislukking van een biologische afstamming goed te maken, nemen vele jonge paren adopteerbare kinderen op, meestal wezen of kinderen die door hun natuurlijke ouders definitief zijn verlaten.

Die kinderen worden opgenomen om ze te adopteren. Bij de echtparen die zulke kinderen opnemen — dit gebruik schijnt overigens af te nemen — zijn er waar de man zijn dienstplicht nog niet heeft vervuld.

Er zijn twee soorten hinderpalen die het scheppen van de band van afstamming via adoptie tegenwerken (wij hebben het hier zowel over de gewone adoptie als over de wettiging door adoptie).

Enerzijds stelt het Burgerlijk Wetboek een minimumleeftijd vast voor de kandidaat-adoptant (een wetsontwerp, ingediend in 1978, wil die leeftijd aanzienlijk verlagen). Een aantal echtparen hebben nochtans één of meer weeskinderen aangenomen vooraleer zij die minimumleeftijd hadden bereikt.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1986-1987

17 MARS 1987

Proposition de loi modifiant les lois coordonnées sur la milice pour améliorer la situation des enfants adoptables**(Déposée par M. de Clippele)**

DEVELOPPEMENTS

Dans leur rédaction actuelle, les lois sur la milice prennent en considération, en diverses circonstances, le ou les enfant(s) que peut avoir l'inscrit au moment où se pose à lui l'exécution du service militaire.

Cette conception d'« enfant » suppose qu'il existe entre l'inscrit et l'« enfant » le lien de la filiation.

Or, depuis que s'efface dans les mœurs le concept que la filiation adoptive serait une filiation de remplacement, destinée à pallier l'échec de la filiation biologique, de nombreux jeunes couples recueillent des enfants adoptables, le plus souvent orphelins ou définitivement abandonnés par leurs parents naturels.

Ces enfants sont recueillis en vue de leur adoption. Parmi les couples qui les recueillent, et dont l'usage moyen tend à diminuer, il y en a où le mari n'a pas encore accompli ses obligations militaires.

Or, deux types d'obstacles retardent la création du lien de filiation par la voie de l'adoption (nous visons ici tant l'adoption simple que la légitimation par adoption).

D'une part, le Code civil, dans son texte actuel, fixe un âge minimum dans le chef du candidat-adoptant (âge qu'un projet de loi gouvernemental, introduit en 1978, tend à diminuer considérablement). Un certain nombre de couples ont recueilli un (ou plusieurs) orphelin(s) avant d'avoir atteint cet âge minimum.

Anderzijds zijn er omstandigheden buiten de wil van de ouders (onder wie de ingeschrevene in de zin van de dienstplichtwetten) die het scheppen van een band van afstamming remmen. Wij denken aan de traagheid waarmee het gerechtelijk adopteerbaarheidsattest in sommige landen wordt afgegeven (wanneer het kind uit een ontwikkelingsland komt), de tijd dat er moet worden gewacht tussen de eigenlijke akte van adoptie (notariële akte of besluit van de familieraad onder voorzitterschap van de vrederechter) en het homologatievonnis van de jeugdrechtbank, wegens de overvolle agenda van deze laatste.

Het lijkt derhalve gevaarlijk om de door een ingeschrevene te adopteren kinderen niet als zijn kinderen te beschouwen wanneer hun adoptie nog geen gevolg heeft op het ogenblik dat hij zijn dienstplicht moet gaan vervullen.

Dit wordt natuurlijk een cruciaal probleem bij vrijlating op morele grond, aangezien het de bedoeling van de wetgever is onder beperkende voorwaarden te voorkomen dat het kind een vader zou moeten missen door deze gedurende de diensttijd de huiselijke kring te doen verlaten.

Tenslotte is het duidelijk dat er zo weinig gevallen voor het bepaalde in dit voorstel in aanmerking zullen komen dat er geen hinder van te duchten is voor de samenstelling van het jaarlijks legercontingent.

**

VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1

In de dienstplichtwetten, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 30 april 1962, wordt een artikel 97bis ingevoegd, luidende :

« Artikel 97bis. — In deze wetten, en met name in de artikelen 10, 12 en 87, omvat het begrip « kind van de ingeschrevene » mede het kind of de kinderen die de ingeschrevene samen met zijn echtgenote heeft opgenomen, die hij en zijn echtgenote uitsluitend te hunnen laste hebben, en met wie hij een band van afstamming wil scheppen bij wege van adoptie, wanneer die band nog geen rechtsgevolgen heeft, voor zover de redenen daarvan in feite of in rechte onafhankelijk zijn van de wil van de ingeschrevene en van zijn echtgenote. »

ART. 2

Een ingeschrevene die in aanmerking komt voor vrijlating op morele grond onder de voorwaarden waarin deze wet voorziet, kan te dien einde bij de bevoegde overheid een verzoekschrift indienen binnen drie maanden na de bekendmaking van de wet in het *Belgisch Staatsblad*, zij het na het verstrijken van de gewone termijnen binnen welke zodanige verzoekschriften moeten worden ingediend op straffe van verval van recht.

D'autre part, certaines circonstances indépendantes de la volonté des parents (parmi lesquels l'inscrit au sens des lois sur la milice) retardent la création du lien de filiation. Citons la lenteur avec laquelle se délivre le certificat judiciaire d'adoptabilité dans certains pays (lorsque l'enfant est originaire d'un pays en voie de développement), le temps qu'il faut attendre entre l'acte d'adoption proprement dit (acte notarié ou délibération du conseil de famille sous la présidence du juge de paix) et le jugement d'homologation par le tribunal de la jeunesse en raison de l'agenda de ce dernier.

Il paraît dès lors dangereux de ne pas considérer comme « enfant » de l'inscrit des enfants destinés à être adoptés par lui, mais dont l'adoption n'a pas encore sorti ses effets au moment où la question du service militaire se pose.

Le problème est évidemment crucial en matière de dispense pour cause morale, puisque l'esprit du législateur vise, dans des conditions restrictives, à ne pas priver un jeune enfant d'un père, en l'écartant du foyer le temps du service.

Enfin, il est manifeste que le nombre de cas visés par la présente proposition est si minime qu'il ne saurait causer de gêne à la composition du contingent annuel.

J.-P. de CLIPPELE.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1er

Dans les lois sur la milice, coordonnées par arrêté royal du 30 avril 1962, il est inséré un article 97bis, rédigé comme suit :

« Article 97bis. — Dans les présentes lois, et particulièrement aux articles 10, 12 et 87, la notion de « enfant de l'inscrit » comprend le ou les enfants que l'inscrit a recueillis avec son conjoint, dont il assure, avec son conjoint, la charge exclusive, et vis-à-vis desquels il a la volonté de créer un lien de filiation par la voie de l'adoption, lorsque ce lien n'a pas encore sorti ses effets en droit, pour autant que cela soit pour des raisons, de fait ou de droit, indépendants de la volonté de l'inscrit et de son conjoint. »

ART. 2

Tout inscrit susceptible de solliciter une dispense pour cause morale en raison des conditions créées par la présente loi peut introduire une requête en ce sens auprès des autorités compétentes, dans les trois mois suivant la publication de la loi au *Moniteur belge*, nonobstant le dépassement éventuel des délais ordinaires dans lesquels les requêtes de cette catégorie doivent être introduites à peine de forclusion.

J.-P. de CLIPPELE.